

Statsministerens hilsen på Kirkemøtets kulturarrangement

Byscenen søndag 28. januar 2017 kl. 16.00 – 18.00.

Kjære kirkemøtedelegater, kjære alle sammen. Takk for flotte kulturelle innslag så langt.

31. oktober 1517 startet augustinermunken Martin Luther en prosess han sikkert ikke ante rekkevidden av. I dag – 500 år senere – skjønner vi hvor viktig det er å markere den. Reformasjonen la grunnlaget for vår kristendomsforståelse og for vanlige menneskers innflytelse i kirken. Reformasjonen ledet til de tanker og visjoner om folkekirken som vi i dag er opptatt av å ta vare på.

1. januar 2017 markerte starten på en reform som innebærer et tydeligere skille mellom stat og kirke. I praksis betyr dette større selvstendighet for kirken, samtidig som folkekirken består. Når vi nå lager et tydelig skille mellom staten og kirken, handler det selvsagt ikke om å si farvel til eller ta avstand fra historie og tradisjoner. Det er heller ikke folks forhold til kirken som skal endres, men statens forhold til kirken. Kirkemøtet har overtatt mye av den myndigheten som tidligere lå i statsforvaltningen, og er det øverste representative organet for Den norske kirke. Arven og historien blir med oss inn i en ny tid.

Denne reformen har også vært en stor administrativ og forvaltningsmessig utfordring for kirken. Etter de rapporter jeg har fått, har dette gått veldig bra. Jeg vil gjerne benytte denne anledningen til å gratulere med det, og takke for det gode samarbeidet, som har gjort dette mulig.

Vi markerer altså et tidsskille ved dette 500 årsjubileet for den lutherske reformasjonen og selvstendigjøringen av Den norske kirke. Vi ser ved dette skillet både bakover på det som har vært og framover på det som skal komme.

Reformasjonen var et oppbrudd fra den europeiske middelalderens kristne enhetssamfunn. Det enkelte menneskes ansvar og frihet til selv å velge sin tro og sin religiøse tilhørighet ble stadig viktigere. Noen vil si at reformasjonen derfor bar kimen i seg til den moderne sekulære staten og til det flerreligiøse samfunnet. Det er i et slikt samfunn Den norske kirke ønsker å være en åpen og inkluderende kirke. Der mennesker med sine ulike liv og erfaringer kan bli møtt og kjenne seg hjemme.

Dobbeltmarkeringen av reformasjonsjubileum og kirkereform skal ikke bare preges av perspektivene fortid og framtid. Den vil også måtte handle om forholdet mellom kontinuitet og brudd. Det er ikke alt i fortiden vi skal ta med oss videre. Noe skal vi legge fra oss, annet skal vi ta med oss når vi ser framover på de utfordringer som venter.

Hva betyr det å være en evangelisk-luthersk folkekirke i et land der alle innbyggere har fri religionsutøvelse?

Staten vil støtte Den norske kirke – med penger og lovverk - så den kan forbli en folkekirke. Den vil samtidig støtte de andre tros- og livssynssamfunnene på lik linje. Grunnloven forutsetter at Den norske kirke fortsatt skal ha en særlig stilling i landet vårt, og at dette lar seg gjøre uten å diskriminere andre tros- og livssynssamfunn.

Det som er virkelig krevende er den oppgaven som dere har fått som kirkens valgte ledelse; å finne den rette vektingen av forholdet mellom tradisjon og fornyelse, mellom kontinuitet og oppbrudd. Slik at Den norske kirke som evangelisk-lutherske kirke kan fortsette å være Norges folkekirke.

Dette er en oppgave som krever både tro og mot, og der dere vil trenge både kunnskap og visdom for å finne de rette veiene. Det norske samfunnet vil bli preget av om Den norske kirke lykkes i dette.

Jeg har lært et det er noe som heter "ecclesia semper reformanda est". Det betyr at kirken alltid må være under reformasjon, det vil si være i forandring. Det minner om det klassiske idealet "forandre for å bevare".

Jeg gratulerer den lutherske kirken med jubileet og Den norske kirke med en vel gjennomført reform. Og jeg ønsker Norges folkekirke alt godt for fremtiden, til beste for både folk og kirke.